

10สถาบันเครือข่ายสิงห์อาสา สร้างฝายต้นน้ำเชิงรอย

“ฝาย” เป็นหนึ่งในวิถีรักษาธรรมชาติที่ถูกสร้างขึ้นด้วยฝีมือมนุษย์ เพื่อช่วยกักเก็บน้ำและชะลอการไหลของน้ำ ป้องกันปัญหาน้ำท่วม โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่เสี่ยงต่อกระแสน้ำรุนแรง ด้วยความตระหนักถึงธรรมชาตินี้ นักศึกษาเครือข่ายสิงห์อาสาภาคเหนือ 10 สถาบัน ผนึกกำลังกับกลุ่มสิงห์อาสา โดยบริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด และมูลนิธิพระยาภิรมย์ภักดี จัดโครงการ “สิงห์อาสา” กับการกิจสร้างฝายชะลอน้ำ รักษาความสมบูรณ์ของผืนป่าเชิงรอยอย่างยั่งยืน” เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ โดยได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, เครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว จังหวัดเชียงราย ลงพื้นที่พร้อมกันที่ชุมชนป่าต้นน้ำบ้านห้วยมะเกลือ ต.ป่าจั่ว อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย เพื่อสร้างฝายชะลอน้ำ

นักศึกษาเครือข่ายสิงห์ 10 สถาบัน ได้ร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่อีกหลายร้อยคน ลงมือทำฝายตั้งแต่การลำเลียงวัสดุที่ใช้ในการสร้างฝายลงสู่ลำห้วยป่าต้นน้ำบ้านห้วยมะเกลือ วัสดุที่ใช้นั้นก็หาจากธรรมชาติ หลังจากปักเสาวางแนวฝายเสร็จก็มีการวางหิน โดยฝายที่ทำมีทั้งหมด จำนวน 15 ฝายตลอดระยะทาง 100 เมตร

ส่วนชุมชนป่าต้นน้ำบ้านห้วยมะเกลือ ตั้งอยู่ ต.ป่าจั่ว อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย ที่มีประชากรกว่า 70 ครัวเรือน หรือประมาณ

200 คน การทำฝายชะลอน้ำจะทำให้ชาวบ้านได้ประโยชน์ ไม่มีปัญหาขาดน้ำในช่วงหน้าแล้ง นอกจากนี้ยังเป็นการรักษาความชุ่มชื้นให้กับผืนป่าต้นน้ำแห่งนี้อีกด้วย

นักศึกษากว่า 100 คนที่มาจาก 10 สถาบันเครือข่ายนักศึกษาสิงห์อาสาภาคเหนือ และได้มาร่วมสร้างฝายกับชาวบ้านนั่นก็คือ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จ.เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยแม่

โจ้, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, มหาวิทยาลัยพะเยา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

อรรถสิทธิ์ พรหมสุข ผู้จัดการส่วนกิจกรรมเพื่อสังคม บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด กล่าวว่าการสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อรักษาความสมบูรณ์ของผืนป่าเชิงรอยที่เครือข่ายนักศึกษาสิงห์อาสา 10 สถาบันในเขตภาคเหนือตอนบนกว่า 100 คนมาช่วยครั้งนี้ เพื่อช่วยรักษาความชุ่มชื้นป่าต้นน้ำ และช่วยกักเก็บน้ำให้ชาวบ้านได้ใช้ เป็นการเตรียมรับมือก่อนฤดูฝน ซึ่งจะทำให้ผืนป่า

เชิงรอยไม่แห้งแล้ง มีความอุดมสมบูรณ์

ด้านนายสุวัฒน์ ลิทธิบุญ พ่อหลวงบ้านห้วยมะเกลือ เปิดเผยว่า เมื่อก่อนในช่วงหน้าแล้ง ชาวบ้านประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ อายว่าแต่การเพาะปลูกเลย แม้แต่การอุปโภคบริโภคน้ำก็ไม่พอใช้ พอน้ำไม่มี ปลาที่เป็นแหล่งอาหารก็หายไป เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ทุกปี ตนเองและชาวบ้านจึงรู้สึกดีใจที่สิงห์อาสาทำกิจกรรมการสร้างฝายให้ ซึ่งป่าต้นน้ำแห่งนี้ยังต้องการหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนอีกมาก

“หลายชุมชนยังต้องการ ฝายจะช่วยชะลอน้ำ เพิ่มความชุ่มชื้นให้กับต้นไม้และลำห้วยในหมู่บ้าน เพราะชาวบ้านที่นี่ส่วนใหญ่ทำการเกษตรปลูกกาแฟและชา ทำให้ต้องใช้น้ำจำนวนมาก หากมีการชะลอน้ำ ชาวบ้านก็จะมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง ซึ่งชุมชนเราเป็นคนต้นน้ำ เราจึงจำเป็นต้องดูแลป่าต้นน้ำด้วย เพื่อให้คนต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มีน้ำใช้ได้ต่อไปด้วยครับ”

นายสุวัฒน์เผย

ส่วนนายวีระยุทธ บุญญา “น้องเบนซ์” ตัวแทนจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เปิดเผยว่า รู้สึกประทับใจที่ได้มาร่วมสร้างฝายครั้งนี้ ซึ่งตนอยู่ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย การร่วมสร้างฝายครั้งนี้ได้นำความรู้ความสามารถมาใช้ในการสร้างฝาย รวมถึงนำความรู้ที่ได้จากที่นี่กลับไปใช้ต่อยอดในชมรมอนุรักษ์ที่มหาวิทยาลัยได้อีกด้วย

“ผมเป็นคนเชิงรอย พบเห็นในหลายๆ พื้นที่ที่มีปัญหาน้ำแห้ง หรือน้ำท่วม จึงคิดว่าฝายมีความจำเป็นสำหรับทุกพื้นที่ เพราะฝายเป็นตัวกักเก็บน้ำ หากที่ไหนน้ำแห้งฝายก็จะช่วยกักเก็บน้ำให้มีน้ำใช้ได้ตลอดทั้งปี หรือถ้าที่ไหนเกิดปัญหาน้ำป่าไหลหลาก ฝายก็จะช่วยชะลอน้ำไม่ให้กวาดเศษไม้ไปสู่อ่างน้ำของหมู่บ้านได้ด้วย และการที่มีชาวบ้านมาร่วมสร้างด้วยนับว่าเป็นการชูกองทำให้ชาวบ้านมองเห็นค่าของน้ำในพื้นที่ของเขาเอง และใช้น้ำอย่างมีคุณค่าที่สุดด้วยครับ” นาย

วีระยุทธกล่าว

น.ส.นิตริฐ ลิทธิชัยวงศ์ “น้องบิว” จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เชียงใหม่ บอกว่า ตนเองศึกษาในสาขาโยธา ทำให้น้ำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการสร้างฝาย ซึ่งสามารใช้ได้จริง เกิดประโยชน์ต่อชาวบ้านและส่วนรวมอย่างมาก

“น้ำคือชีวิต การสร้างฝายจึงมีความจำเป็นมาก ฝายช่วยในการกักเก็บน้ำ สร้างความชุ่มชื้นในภูมิลักษณ์ในพื้นที่ภาคเหนือ จะเห็นตลอดว่าภาค

เหนือมีปัญหาเรื่องน้ำไม่น้อย ทั้งน้ำท่วมจากฝนที่ตกมากเกินไป หรือปัญหาภัยแล้ง ทำให้ไม่มีน้ำใช้อย่างเพียงพอในการเกษตร กิจกรรมการสร้างฝายนี้ทำให้เรารู้ว่าน้ำมีประโยชน์แค่ไหน ขอขอบคุณโครงการดีๆ จากสิงห์อาสาที่ทำให้ได้มาทำฝายช่วยชาวบ้าน อยากให้ทุกคนได้มาลองทำกิจกรรมดีๆ แบบนี้ค่ะ” น.ส.นิตริฐเผย

น.ส.ชัชฎา พิมพ์ช่างทอง “น้องแนน”

ตัวแทนจากมหาวิทยาลัยนเรศวร เปิดเผยว่า เป็นสมาชิกค่ายอาสาพัฒนาชนบทของมหาวิทยาลัยนเรศวร การได้มาสร้างฝาย นับเป็นประสบการณ์ที่หาซื้อไม่ได้จริงๆ นับเป็นการเปิดโลกใหม่ให้กับตัวเอง นอกจากนี้ยังทำให้รู้ว่าฝายเป็นสิ่งจำเป็นกับคนในพื้นที่ ซึ่งคนที่อยู่ด้านล่างมีน้ำใช้สะดวกสบายจากท่อประปา แต่คนที่ต้องใช้น้ำจากฝายหากน้ำแห้งจริงๆ ชาวบ้านก็จะไม่มีน้ำใช้ จึงอยากให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของน้ำ

นายอภิสิทธิ์ บุญสูง “น้องนิว”

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เปิดเผยว่า ปัจจุบันโลกของเราเกิดภัยแล้งมากยิ่งขึ้น บางพื้นที่ไม่มีน้ำกินน้ำใช้ ครอบครัวทำการเกษตรพบปัญหาภัยแล้ง น้ำที่ใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอฝายจึงเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาก ได้มีโอกาสไปออกค่ายกับสิงห์อาสาหลายครั้ง แต่ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ได้มาสร้างฝายจริงๆ จึงรู้สึกดีใจมาก เพราะจะทำให้ชาวบ้านได้มีน้ำใช้ต่อไป ขอขอบคุณสิงห์อาสาที่เปิดโอกาสให้มาร่วมกิจกรรมดีๆ